

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.8.2008
KOM(2008) 526 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

**om metoder og mandat for uafhængige eksperters evaluering af Det Europæiske
Forskningsråds strukturer og mekanismer**

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA- PARLAMENTET

om metoder og mandat for uafhængige eksperters evaluering af Det Europæiske Forskningsråds strukturer og mekanismer

1. INDLEDNING

Det Europæiske Forskningsråd (EFR), som er oprettet under særprogrammet "Idéer", er en ny videnskabelig komponent i det syvende forskningsrammeprogram og en radikal nyskabelse i forhold til Fællesskabets tidligere forskningsaktiviteter. Forskningsrådet sigter mod at bidrage væsentligt til forskningsindsats på absolut højeste niveau ved at støtte forskning, som udføres af individuelle forskerhold på grundlag af åbne udbud i hele EU, udelukkende på grundlag af et kriterium for forskningens videnskabelige kvalitet.

EFR afspejler også de nye institutionelle modeller, der blev indført med det syvende rammeprogram, og som bl.a. også omfatter fælles teknologiinitiativer, der er oprettet i henhold til traktatens artikel 171. Det medfører vigtige fornyelser, når det gælder gennemførelsesmetoderne, i form af et uafhængigt videnskabeligt råd og en autonom programgennemførelse ved en specifik gennemførelsesstruktur, nemlig et af Kommissionens forvaltningsorganer.

De nye mål og gennemførelsesmetoder, som indføres med EFR, skyldes på den ene side, at det er en politisk og økonomisk nødvendighed for det europæiske forskningsrum og Lissabonprocessen, idet EU's kompetencer inden for frontlinjeforskning anses for at være en central forudsætning for fremtidsudsigterne i en globaliseret verden; de skyldes på den anden side også, at EU søger at forbedre den institutionelle basis for gennemførelsen, samtidig med at det sikres, at EU's midler anvendes effektivt og redeligt.

Kommissionens ansvar for gennemførelsen af særprogrammet "Idéer" går hånd i hånd med pligten til at sikre EFR's fuldstændige uafhængighed og integritet. I det omfang, EFR viser sig at være vellykket som en ny model for EU's forskningsfinansiering, vil det kunne bane vejen for en mere effektiv, ekstern forvaltning af rammeprogrammet.

Det er indholdet i denne meddelelse, som opridser Kommissionen forslag til metoder og mandat for evalueringen af Det Europæiske Forskningsråds strukturer og mekanismer (i det følgende benævnt "evalueringen"), som fastsat i lovgivningen om det syvende rammeprogram. Hermed opfylder Kommissionen sin forpligtelse til at forelægge en sådan meddelelse inden midten af 2008¹.

¹ "I forbindelse med den statusrapport, der er omhandlet i artikel 7, stk. 2, og som ligger forud for den foreløbige evaluering, agter Kommissionen i midten af 2008 at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en meddelelse om metoder og mandat for den evaluering, som uafhængige eksperter skal udarbejde om Det Europæiske Forskningsråds strukturer og mekanismer. Om nødvendigt vil Kommissionen fremsætte et forslag til tilpasning af rammeprogrammet." (EUT L 412 af 30.12.2006).

2. FORMÅLET MED KOMMISSIONENS FORSLAG

De vigtigste principper for Det Europæiske Forskningsråds virke - videnskabelig topkvalitet, uafhængighed, effektivitet og åbenhed – blev fastlagt og bekræftet under den politiske debat, der gik forud for Kommissionens forslag til særprogrammet "Idéer". I de efterfølgende forhandlinger, hvor Europa-Parlamentet og medlemsstaterne gav udtryk for deres brede støtte til EFR-konceptet, blev det indgående drøftet, hvordan gennemførelsesstrukturen skulle se ud. Kommissionens forslag om, at organet skulle være et forvaltningsorgan, var genstand for omfattende drøftelser og blev accepteret med forbehold af en senere evaluering af resultaterne for at sikre, at EFR kan fungere på langt sigt og under optimale omstændigheder:

Gennemførelsen og forvaltningen af aktiviteten vil blive undersøgt og evalueret løbende, så resultaterne vurderes, og procedurerne tilpasses og forbedres på grundlag af de erfaringer, der er gjort. I forbindelse med den foreløbige evaluering, der nævnes i artikel 7, stk. 2, i syvende rammeprogram, skal der foretages en uafhængig undersøgelse af EFR's strukturer og mekanismer efter kriterier som videnskabelig topkvalitet, uafhængighed, effektivitet og åbenhed, og dette skal ske med Det Videnskabelige Råds fulde medvirken. Dette vil omfatte processen og kriterierne for udvælgelse af medlemmer af Det Videnskabelige Råd. Undersøgelsen vil eksplicit se på fordele og ulemper ved en struktur, der bygger på et forvaltningsorgan, og en struktur, der bygger på traktatens artikel 171. Der bør på grundlag af denne undersøgelse foretages ændringer af disse strukturer og mekanismer, hvis det er relevant. Kommissionen sørger for, at det nødvendige forberedende arbejde, herunder de lovgivningsmæssige forslag, som den finder nødvendige, udføres og fremlægges for Europa-Parlamentet og Rådet, jf. traktaten, således at overgangen til den påkrævede ændrede struktur kan ske så hurtigt som muligt. Med henblik herpå vil rammeprogrammet blive tilpasset eller suppleret ved fælles beslutningstagning i henhold til traktatens artikel 166, stk. 2. Den statusrapport, der er omhandlet i rammeprogrammets artikel 7, stk. 2, og som udarbejdes forud for den foreløbige evaluering, vil indeholde en første vurdering af, hvorledes Det Europæiske Forskningsråd fungerer².

Kommissionen agter at gennemføre evalueringen på grundlag af foreliggende dokumentation og vidnesbyrd og på en fuldstændig uafhængig og gennemsigtig måde for at sikre interesseparterernes³ tillid og at træffe de nødvendige foranstaltninger til på behørig vis og i overensstemmelse med god forvaltningsskik at implementere evalueringens konklusioner. Det er derfor væsentligt, at evalueringen afsluttes med at pege på forbedringer, som kan gennemføres inden for rammerne af Fællesskabets lovgivning og forvaltningspraksis.

3. STATUS FOR UDVIKLINGEN AF EFR

Der er gjort hurtige fremskridt med at oprette EFR og etablere dets finansieringsaktiviteter, og der er allerede gjort mange erfaringer med strukturers og mekanismers effektivitet og samspillet med interne og eksterne faktorer.

² Rådets beslutning om særprogrammet "Idéer" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) 2006/972/EF, EUT L 54 af 22.2.2007, s. 88).

³ Evalueringen gennemføres i overensstemmelse med de evalueringsstandarder, som Kommissionen har fastlagt: "Responding to strategic needs: reinforcing the use of evaluation" SEK(2007)213.

Siden oktober 2005 har ERF sammen med Kommissionen arbejdet energisk på at udvikle sin videnskabelige strategi, herunder tilskudsordninger og bedømmelsesmetoder, og på at finde bedømmere (peer reviewers), der har den nødvendige ekspertise og erfaring.

Nu gælder det om hurtigst muligt at nå frem til en stabil og forudsigelig langsigtet struktur. Det er grunden til, at Kommissionen foreslår at gennemføre midtvejsevalueringen hurtigst muligt i henhold til en tidsplan, som gør det muligt at gennemføre den i det væsentlige, inden det nuværende Europa-Parlaments mandat udløber, og færdiggøre den, inden den nuværende Kommissions mandat udløber.

Som anført i Kommissionens årsberetning⁴, blev EFR officielt oprettet den 2. februar 2007 ved Kommissionens afgørelse⁵ i overensstemmelse med Rådets og Europa-Parlamentets beslutninger om det syvende rammeprogram⁶, reglerne for deltagelse⁷ og Rådets beslutning om særprogrammet "Idéer"⁸. Særprogrammet "Idéer" fastlægger EFR's overordnede forvaltningsstruktur, herunder rollerne for Det Videnskabelig Råd, den specifikke gennemførelsesstruktur og Kommissionen, idet sidstnævnte er ansvarlig for gennemførelsen af særprogrammet og for at sikre EFR's uafhængighed og integritet. Den nøjere udformning og gennemførelsen har været kendetegnet af et meget kreativt og produktivt samspil mellem Det Videnskabelige Råd og Kommissionens tjenestegrene, navnlig for så vidt angår den nødvendige tilpasning af procedurer, som ikke blev udformet med tanke på EFR.

Det første driftsår (2007) var præget af gennemførelsen af starttilskudsordningen for forskere, som ønskede at blive uafhængige. Eksterne interesseparter anså indkaldelsen for vellykket på grund af det store antal ansøgninger (flere end 9000), som blev evalueret og udløste ca. 300 tilskud. En række medlemsstater har desuden meddelt, at de vil bruge resultaterne af EFR's evaluering til at finansiere unge forskere, som ikke kunne støttes af EFR på grund af begrænsede budgetmidler. I det andet driftsår blev den videnskabelige dagsorden styrket med tilføjelsen af en yderligere "avanceret" tilskudsordning for etablerede, uafhængige forskere, og der skete et stort fremskridt hen imod oprettelsen af forvaltningsorganet.

EFR-forvaltningsorganet er på forberedelsesstadiet. Kommissionens afgørelse om oprettelse af et forvaltningsorgan for EFR blev vedtaget den 14. december 2007⁹ efter en positiv udtalelse om forslagsudkastet fra Forvaltningsorganudvalget og en positiv afstemning i Europa-Parlamentets budgetudvalg i november 2007. Uddelegeringsafgørelsen forventes vedtaget af Kommissionen i september 2008 lige som beslutningen om udnævnelse af styringskomitéens medlemmer. Der mangler stadig at blive udnævnt en direktør, men der er i øjeblikket en omfattende personalerekrutteringsrunde i gang, og der arbejdes videre med forvaltningsorganets drift og infrastruktur under tilsyn af Generaldirektoratet for Forskning. Rekrutteringen til EFR sker med udgangspunkt i det særlige krav om videnskabelig topkvalitet; direktøren og den øverste ledelse udpeges under hensyntagen til Det Videnskabelige Råds synspunkter, jf. særprogrammet "Idéer".

⁴ Årsberetning om Det Europæiske Forskningsråds aktiviteter og opnåelse af de mål, der er fastlagt i særprogrammet "Idéer" i 2007, KOM(2008)473.

⁵ 2007/134/EF, EUT L 57 af 24.2.2007, s. 14.

⁶ 1982/2006/EF af 18.12.2006, EUT L 412 af 30.12.2006, s. 1.

⁷ 1906/2006/EF af 18.12.2006, EUT L 391 af 30.12.2006, s. 1.

⁸ 2006/972/EF af 19.12.2006, EUT L 400 af 30.12.2006, s. 243 og korrigendum EUT L 54 af 22.2.2007, s. 81.

⁹ Kommissionens afgørelse af 14. december 2007 om oprettelse af et forvaltningsorgan for Det Europæiske Forskningsråd til forvaltning af Fællesskabets særprogram »Idéer« inden for frontlinjeforskning i medfør af Rådets forordning (EF) nr. 58/2003, EUT L 9 af 12.1.2008, s. 15.

Uafhængigt af evalueringen af strukturer og mekanismer er EFR udformet som en "lærende organisation"¹⁰, der udvikler og tilpasser sig for at sikre, at den opfylder målene på en produktiv og effektiv måde. I denne ånd har Kommissionen i samråd med Det Videnskabelige Råd allerede taget skridt til at tilpasse visse aspekter af gennemførelsen på grundlag af de første erfaringer. Herudover, og uden at det berører midtvejsevalueringens gennemførelse og resultater, undersøger Kommissionen muligheden for at gennemføre en række tiltag med henblik på en væsentlig forbedring af EFR's aktiviteter ved hjælp af tekniske tilpasninger inden for rammerne af bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets gældende lovgivning. De områder, hvor sådanne forbedringer kunne gennemføres, er anført i bilaget.

4. TILRETTELÆGGELSE OG GENNEMFØRELSE AF EVALUERINGEN

4.1 Udvalgelse af uafhængige eksperter

Troværdigheden af evalueringen og dens resultater vil først og fremmest afhænge af de til opgaven valgte eksperters integritet, kundskabsbredde og omdømme. Kommissionen foreslår, at der udnævnes et panel med en formand og fire yderligere medlemmer samt en referent, og vil holde de vigtigste interesseparter underrettet. Panelet vil overordnet skulle opfylde følgende vigtige kriterier:

- Ekspertviden om forskningspolitik og –forvaltning på nationalt, europæisk og/eller internationalt niveau
- Tilstrækkelig kompetence til at kunne evaluere Det Europæiske Forskningsråd fra et videnskabeligt, forvaltningsmæssigt¹¹ og retligt perspektiv og fra andre hensigtsmæssige perspektiver.

Følgende andre kriterier tages i betragtning ved udvælgelsen af paneldeltagerne:

- En passende balance mellem akademiske kredse og andre interesseparter (herunder europæiske forskningsfonde) for at sikre både kendskabet til institutionelt arbejde og den tekniske kompetence
- En passende afbalanceret repræsentation af kønnene
- Bred og forskelligartet erfaring fra det europæiske forskningsrum.

Panelet kan bistås af yderligere eksperter, som på panelets anmodning leverer specialiserede uafhængige informationer og analyse.

4.2 Mandat

Evalueringen får afgørende indflydelse på EFR's fremtid, og den skal være tilstrækkelig vidtfavnende til, at der kan drages definitive konklusioner. Evalueringen skal også tage hensyn til de forskellige niveauer af lovgivning og forvaltningspraksis, som i tilgift til de

¹⁰ Jf. særprogrammets bestemmelser: "... [...] Gennemførelsen og forvaltningen af aktiviteten vil blive undersøgt og evalueret løbende, så resultaterne vurderes, og procedurerne tilpasses og forbedres på grundlag af de erfaringer, der er gjort."

¹¹ Herunder f.eks. organisationsfinanskontrol eller intern revision osv.

lovgivningsmæssige rammer for forvaltningsorganet, dvs. den specifikke gennemførelsesstruktur, bestemmer eller påvirker EFR's drift. Det vil være særlig vigtigt, når det gælder om at udpege, hvor og hvordan der skal ske forbedringer, herunder ved hjælp af lovændringer, og når det gælder undersøgelsen af fordele og ulemper ved forskellige strukturer (f.eks. et forvaltningsorgan, en struktur på grundlag af traktatens artikel 171 eller en anden tænkelig struktur), da driften af enhver struktur vil skulle indgå i en bredere sammenhæng. I denne forbindelse kan følgende f.eks. være af interesse:

- Særprogrammet "Idéer", som i det væsentlige fastlægger EFR's struktur¹², herunder bl.a. Det Videnskabelige Råds rettigheder og pligter og den specifikke gennemførelsesstruktur og andre gennemførelsesordninger, og lovgivningen om det syvende rammeprogram, herunder reglerne for deltagelse.
- De forskellige strukturer inden for beslutningstagning, kontakt og programgennemførelse (navnlig Det Videnskabelige Råd, dets generalsekretær og Kommissionen), herunder de strukturer, der er fastlagt i retsakter, som er underordnet primærlovgivningen, især Kommissionens afgørelse om oprettelsen af EFR.
- I mere generel sammenhæng forvaltningen i en fællesskabsinstitution eller -organer, herunder navnlig finansforordningen og de gældende personalevedtægter og en række forordninger, retningslinjer og fast forvaltningspraksis for gennemførelsen af disse retsakter¹³.

Der er mange nye udfordringer, hvad angår gennemførelsen i opstartsfasen, da EFR er en nyskabelse med andre principper og metoder end de foregående rammeprogrammer. Evalueringen må derfor skelne mellem på den ene side de udfordringer, der er forbigående, og for hvilke der er fundet eller bliver fundet løsninger, og på den anden side spørgsmål, der skyldes EFR's vedvarende strukturelle aspekter, og som langsigtet har betydning for dets funktion.

Evalueringen skal omfatte den igangværende udvikling i EFR (f.eks. udviklingen hen imod forvaltningsorganets administrative uafhængighed og processen med at udpege de fremtidige medlemmer af Det Videnskabelige Råd), idet alle kvantitative og kvalitative beviser inddrages og de erfaringer, der er gjort i tiden, efter at Det Videnskabelige Råd påbegyndte sit arbejde i oktober 2005. Herudover, bør den også - som anført i lovgivningen - omfatte processen og kriterierne for udvælgelse af medlemmer af Det Videnskabelige Råd.

På baggrund af den store betydning for EU's forskningspolitik og den institutionelle udvikling er det absolut nødvendigt, at EFR's resultater holdes op imod benchmarks for de højest mulige standarder i hele verden, herunder navnlig for sammenlignelige organer i medlemsstaterne og andre udviklede lande og EU's forskningsprogrammer, som forvaltes af Kommissionen. I

¹² " [...] et uafhængigt videnskabeligt råd af videnskabsfolk, ingeniører og forskere med særlig fremragende renommé, repræsenterer det europæiske forskersamfund i hele dets bredde og dybde, og støttes af en enkel og omkostningseffektiv specifik struktur for gennemførelsen, som vil tage form af et forvaltningsorgan"...

¹³ EFR's personale og rekruttering er omfattet af bestemmelserne om ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne (EFT L 56 af 4.3.1968, s. 1-7). Disse vilkår, som ved mange lejligheder er genbekræftet af lovgiver, er grundlaget for ethvert EU-instrument vedrørende forskningsstøtte, herunder fælles teknologiiinitiativer, uanset om der er tale om forvaltningsorganer eller en struktur jf. artikel 171.

denne forbindelse vil også erfaringerne fra andre eksterne strukturer, der er oprettet som led i det syvende rammeprogram være relevante, f.eks. fra de fælles teknologiinitiativer, eller inden for beslægtede områder som f.eks. fra Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT). Evalueringen bør også inddrage Kommissionens bredere evaluering af eksterne strukturer, f.eks. de evalueringsrapporter, som udarbejdes efter de første tre års drift for hvert forvaltningsorgan og gennemgangen af alle forvaltningsorganernes resultater, herunder også EFR's, som Revisionsretten igangsætter i 2008 og forventer at have en rapport klar om senest i december 2008.

4.3 Arbejdsmetoder

For at sikre den nødvendige bredde og -dybde i bevismaterialet foreslår Kommissionen et format med nedsættelse af en "undersøgelseskommission", som i fortrolighed kan gennemgå dokumentation og mundtlige vidnesbyrd, som kan komme fra en lang række interesseparter, f.eks. EFR's videnskabelige råd, forskningskredse (det akademiske miljø, forskningsinstitutter, forskningsfonde, industrien), medlemsstaterne, EU-institutioner, GD Forskning og andre af Kommissionens tjenestegrene.

Panelet fastlægger selv sine arbejdsmetoder i detaljer, men det forventes, at panelet:

- Indhenter mundtlige vidnesbyrd og skriftlig dokumentation fra interesseparterne
- Analyserer foreliggende dokumentation, herunder tilsyns- og evalueringsrapporter vedrørende særprogrammet "Idéer"
- Gennemfører ad hoc-undersøgelser, f.eks. af statistiske oplysninger og relevante strategidokumenter og -evalueringer.

Kommissionen stiller alle nødvendige oplysninger til rådighed for panelet, og Kommissionens tjenestegrene kan efter panelets anmodning indkalde til ad hoc-ekspertmøder om særlige emner. I tråd med ovenstående bestemmelse om dets fulde medvirken har Det Videnskabelige Råd givet udtryk for, at det agter at forelægge et sammendrag af de vundne erfaringer til dato og forslag til forbedringer, også under hensyntagen til international bedste praksis blandt forskningsråd.

4.4 Kriterier

Kriterierne for midtvejsevalueringen – videnskabelig topkvalitet, uafhængighed, effektivitet og åbenhed – er de nøgleprincipper, som EFR bygger på. De følgende afsnit analyserer og kommenterer hvert kriterium for sig. Det bør dog understreges, at disse kriterier også skal ses holistisk, da der er tale om et samspil mellem kravene; f.eks. kan kravet om videnskabelig topkvalitet ikke adskilles fra effektivitetskrav. Kriterierne bør også anvendes under hensyntagen til passende benchmarks, f.eks. hvordan tingene foregår i forskningsorganer i EU eller i andre udviklede lande. Ydermere må det grundlæggende krav om uangribelig integritet i EFR's aktiviteter være grundlaget for analysen af alle kriterier.

4.4.1 Videnskabelig topkvalitet

Videnskabelig og akademisk topkvalitet er både et mål for EFR og drivkraften bag alle dets aktiviteter. Evalueringen bør bl.a. omfatte følgende essentielle spørgsmål:

- *I hvilket omfang lykkes det for EFR at fremme videnskabelig topkvalitet i det europæiske forskningsrum?*
- *I hvilket omfang tjener EFR's strategi, forvaltning og programgennemførelse til at nå videnskabelig topkvalitet?*
- *Er princippet om videnskabelig topkvalitet integreret i EFR's kultur og processer?*

4.4.2. Uafhængighed

Uafhængighed omfatter følgende aspekter, som bør indgå i evalueringen:

- *Giver driftsforholdene for EFR mulighed for at fastlægge den videnskabelige strategi på en effektiv og uafhængig måde ud fra videnskabelige behov?*
- *Respekteres den videnskabelige strategi, som uafhængigt fastsættes af Det Videnskabelige Råd, som grundlaget for gennemførelsen af den specifikke gennemførelsesstruktur?*
- *Giver driftsforholdene for den specifikke gennemførelsesstruktur mulighed for, at den præcist, effektivt og med den nødvendige fleksibilitet kan følge den videnskabelige strategi, som bestemmes af Det Videnskabelige Råd og kravene i særprogrammet "Idéer"?*
- *I hvilket omfang er de strukturer og procedurer, som Kommissionen har fastlagt for EFR, tilstrækkelige til at sikre dets fulde uafhængighed på langt sigt?*

4.4.3 Effektivitet

EFR opererer ikke som en isoleret enhed; det er en del af EU's forskningssystem. Effektivitetsaspektet indebærer derfor ikke kun overvejelser om, hvorvidt ressourcerne overordnet set anvendes effektivt, men også om EFR's evne til at anvende disse ressourcer produktivt, f.eks. til at tiltrække de bedste ansøgere og bedømmere. En evaluering af effektiviteten omfatter derfor bl.a. følgende typer spørgsmål:

- *Ligger EFR's samlede udgifter til forvaltning inden for de udstukne rammer og er de på linje med bedste praksis i forskningsorganer andre steder i verden?*
- *I hvilket omfang sørger fordelingen af opgaverne mellem Kommissionen og EFR for, at dobbeltarbejde undgås, og i hvilket omfang muliggør den en effektiv drift af EFR?*
- *Er de forskellige parter rolle i EFR's forvaltningsstruktur (Det Videnskabelige Råd, generalsekretæren, den specifikke gennemførelsesstruktur, Kommissionen) og deres indbyrdes forhold tilstrækkelig godt defineret, adskilt og hensigtsmæssigt indbyrdes forbundne til, at der opnås en virkelig effektiv organisation og forvaltning?*
- *Giver de systemer og procedurer, der er indført af EFR, mulighed for at opfylde målene med et økonomisk ressourceforbrug (personale og finansielle midler)?*

- *Er EFR's aktiviteter (indkaldelser, forslag, evalueringer, tilskudsordninger osv.) tilstrækkelig enkle, fleksible og brugervenlige til at tiltrække de bedste ansøgere og bedømmere?*

4.4.4 Åbenhed

Det er meningen, at EFR skal fungere med en høj grad af uafhængighed og opfylde de højeste krav til integritet. I denne sammenhæng er tanken om åbenhed indlysende. De vigtigste spørgsmål er:

- *Er EFR i stand til at formidle oplysninger til borgerne og andre interesseparter, som har tilstrækkelig substans og kvalitet til at de kan forstå dets aktiviteter og har tillid til, at dets budget anvendes korrekt og er underlagt tilstrækkelig kontrol?*
- *Er EFR i stand til at formidle oplysninger til EU-institutionerne, som har tilstrækkelig substans og kvalitet til, at de kan varetage deres tilsynspligt?*

4.5 Tidsplan og leverancer

I overensstemmelse med målet om at gennemføre evalueringen hurtigst muligt ser en foreløbig tidsplan således ud:

- Udpegelse af eksperter - februar 2009
- Ekspertpanelets første møde - februar 2009
- Fremlæggelse af mundtligt og skriftligt bevismateriale - februar-maj 2009
- Slutrapport - juli 2009
- Første reaktion fra Kommissionen - september 2009

Panelet udarbejder en endelig rapport med anbefalinger og konklusioner. Den bør omfatte en analyse og evaluering af de nuværende strukturers og mekanismers egnethed eller mangler, og hvorvidt nødvendige ændringer kan regnes for at være "tekniske løsninger" (f.eks. tilpasninger af forvaltningsorganmodellen) eller for at være omfattende organisatoriske og/eller retlige problemstillinger.

Resultaterne af evalueringen bør være begrundelsen for eventuelle nødvendige forslag til retsakter fra Kommissionen i samråd med Det Videnskabelige Råd.

5. KONKLUSION

Evalueringen af EFR's strukturer og mekanismer vil få afgørende betydning for EFR's fremtidige struktur og vil dermed være et referencepunkt for den fremtidige udvikling af EU's forskningsstøtte. Det er derfor absolut nødvendigt, at evalueringen gennemføres korrekt og effektivt med fuld støtte fra interesseparterne, herunder også EU-institutionerne og Det Videnskabelige Råd.

I denne meddelelse beskrives det foreslåede grundlag og tidsplanen for en evaluering, som er velunderbygget, omfattende og upartisk, så den danner et solidt grundlag for udviklingen af EFR på langt sigt. Der peges også på en række mulige områder, hvor tilpasninger med sigte på forbedring af EFR's resultater måske er mulige, uden at det foregriber evalueringens udførelse eller resultater.

Europa-Parlamentet og Rådet opfordres til at fremsætte deres bemærkninger til de metoder, der er beskrevet i denne meddelelse senest i december 2008, således at Kommissionen kan tage hensyn til dem ved udarbejdelsen af mandatet for den uafhængige evaluering.

På grundlag af evalueringens resultater vil Kommissionen tage passende skridt til at omsætte konklusionerne i praksis, under hensyntagen til behovet for at sikre kontinuiteten af EFR's aktiviteter i en eventuel tilpasningsfase.

BILAG

MULIGE FORANSTALTNINGER TIL FORBEDRING AF EFR'S RESULTATER, UDEN AT FOREGRIBE EVALUERINGEN AF STRUKTURER OG MEKANISMER

Som anført i afsnit 3 undersøger Kommissionen allerede - uden at foregribe midtvejsevalueringens gennemførelse og resultater – en række områder, hvor det kunne være muligt at forbedre EFR's resultater væsentligt ved hjælp af tekniske tilpasninger til dets gennemførelsesbestemmelser og driftsmiljø inden for rammerne af bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets gældende lovgivning. Blandt disse områder er:

- Funktionaliteten og klarheden af grænsefladen mellem Det videnskabelige Råd og den specifikke gennemførelsesstruktur. Specifikationen af kontaktordningerne mellem Det Videnskabelige Råd, Kommissionen og den specifikke gennemførelsesstruktur kan muligvis forbedres. Der kunne tænkes en yderligere finjustering af EFR's generalsekretærs rolle i forhold til Det Videnskabelige Råds formand og næstformænd og rollen for den bestyrelse, som Det Videnskabelige Råd har nedsat, hvor formand, næstformænd og generalsekretæren mødes, så også direktøren for den specifikke gennemførelsesstruktur deltager. I denne forbindelse kunne bestemmelser i Kommissionens afgørelse om oprettelsen af EFR genevalueres, så der tages højde for den tid, som Det Videnskabelige Råds formand og næstformand bruger på EFR. Ved denne fremgangsmåde bør det overvejes, om der opstår interessekonflikter, f.eks. i forbindelse med en de facto-støtte til EFR fra formandens og næstformændenes værtsorganisationer, og der bør også ske en overvejelse af bestemmelserne af Det Videnskabelige Råds ansvarlighed, herunder adfærdskodeksen og rapporteringsforpligtelser.
- Udvælgelse og udpegelse af bedømmere. På grund af den videnskabelige rækkevidde af EFR's aktiviteter og behovet for et stort antal bedømmere forudsætter en fornuftig brug af ressourcerne, at procedurerne er så enkle og fleksible som muligt og i overensstemmelse med god forvaltningsskik og finansforvaltning. Der kan muligvis ske forenklinger, både hvad angår udvælgelsen af eksperter, hvor der er tvetydigheder mellem Det Videnskabelige Råds og Kommissionens rolle i forbindelse med udvælgelsen af eksperter til bedømmelse af forskningsforslag og forvaltningsorganets pligt til at udarbejde en Kommissionsbeslutning for hver udpeget ekspert, og hvad angår udpegelses- og betalingsprocedurer.
- Behandling af tilskudsansøgninger. I forbindelse med forslag til frontlinjeforskning, hvor arbejdets resultater i sagens natur er usikre, undgår EFR principielt at "forhandle" om tilskud, som ydes på grundlag af en godkendelse af forslaget og specifikation af et passende budget, der foretages af bedømmerpanelet (efter en udvælgelsesbeslutning). Det kunne være hensigtsmæssigt at evaluere præstationskravene for hovedinvestigatoren for at sikre, at der i tilfælde, hvor bedømmerpanelet nedsætter budgettet, ikke er noget behov for at tilpasse opgavebeskrivelsen.
- Tilpasning af FP7 it-værktøjer til EFR's særlige behov. I de tidlige faser af syvende rammeprogram, som faldt sammen med opstarten af EFR, var EFR nødt til at anvende standardværktøjer og -konfigurationer beregnet til syvende rammeprogram som helhed. Kommissionen vil gradvis overveje, hvordan værktøjerne – f.eks. det elektroniske forslagsindgivelsessystem (EPSS) – kan konfigureres specifikt til EFR-aktiviteter med henblik på forbedret effektivitet og uafhængighed på en måde, som er i overensstemmelse med økonomisk og effektiv forvaltning af det syvende rammeprogram som helhed.